

ПРО РОЗШИРЕННЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

*В. М. Шаповал, д. е. н., професор, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
valentina-shapoval@rambler.ru*

*Т. В. Герасименко, к. геол. н., доцент, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
tatyana400@gmail.com*

Методологія дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові розробки вітчизняних і закордонних вчених, пов'язані з соціально-економічними проблемами підприємств та шляхами їх вирішення, законодавчі і нормативні акти України в даній сфері, матеріали спеціалізованих наукових конференцій і симпозіумів. В процесі дослідження використовувалися такі методи: групування – для визначення джерел зосередження коштів для соціально-економічного розвитку підприємства (прямі та непрямі витрати); узагальнення – для формування раціонального витратного механізму виробничого підприємництва.

Результати. У статті виявлено особливості формування і реалізації фінансової основи соціально-економічного розвитку виробничих підприємств. Уточнено сутність поняття «соціально-економічний розвиток підприємства». Представлено рекомендації щодо формування фінансових можливостей забезпечення соціального розвитку виробничих підприємств. Визначено чинники розвитку суб'єктів господарювання за умов мінімального прибутку або його відсутності, до яких віднесено раціональне використання прямих та непрямих витрат, що є фінансовою основою функціонування підприємств і одночасно виконанням його соціальних зобов'язань. Доведено необхідність урахування можливих локальних місць зосередження коштів для реалізації соціальної основи функціонування підприємства, що не залежать від рівня його доходів. Наголошується на потребі затвердження кошторису витрат на соціальний розвиток за всіма елементами витрат, який повинен бути основою колективного договору.

Новизна полягає у визначенні особливостей витратного механізму виробничого підприємництва, його можливостей мінімізувати прямі витрати, що дозволяє при цьому збільшувати непрямі, більшість з яких є значною часткою соціального розвитку трудових ресурсів підприємства.

Практична значущість. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо соціально-економічного розвитку підприємства за умов мінімального прибутку або його відсутності.

Ключові слова: підприємство, соціально-економічний розвиток, прибуток, прямі витрати, непрямі витрати, ефективне управління.

Література

1. Амоша О. І. Формування кластерної моделі соціально-економічного розвитку міста / О. І. Амоша, К. В. Некрасова // Економіка будівництва і міського господарства, 2005. – № 1. – С. 13–18.
Amosha O. I. *Formuvannya klasternoi modeli sotsialno-ekonomichnoho rozvytku mista* [Formation of the cluster model of socio-economic development] / Amosha O. I. // *Ekonomika budivnictva i miskogo gospodarstva*, 2005. – №1 – P. 13–18.
2. Великий Ю. М. Управління витратами підприємства: монографія / Ю. М. Великий // М-во освіти і науки України, Харків: нац. екон. ун-т. – Харків : ІНЖЕК, 2009. – С. 14–23.
Velikiy Yu. M. *Upravlinnya vytratamy pidpriemstva* [Cost management at the company]. / Yu. M. Velikiy., 2009. – Kh. : INZhEK, 2009. – P. 14–23.
3. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* [State Statistics Service of Ukraine]. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Кизим М. О. Управління створенням і розвитком видатної корпорації: монографія / М. О. Кизим, А. А. Пилипенко, І. В. Ялдин – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 208 с.
Kyzym M. O. *Upravlinnia stvorenniam i rozvytkom vydatnoi korporatsii* [Management the creation and development of outstanding corporation] M. O. Kyzym, A. A. Pylypenko, I. V. Yaldin – Kh. : VD «INZhEK», 2007. – 208 p.
5. Михуринская Е. А. Концепции социально-экономического развития общества в контексте экономических теорий / Е. А. Михуринская // Проблемы материальной культуры – 2006. – №86. – С. 34–38.
Mihurinskaya, E. A. *Kontseptsii sotsialno-ekonomicheskoho razvitiya obshchestva v kontekste ekonomicheskikh teoryi* [Concept of socio-economic development of society in the context of economic theories] // E. A. Mikhurinskaya // *Problemy materialnoy kultury*. – 2006. – №86. – P. 34–38.
6. Панченкова Ю. В. Економічна суть витрат основної діяльності промислового підприємства / Ю. В. Панченкова, С. І. Головацька // Галицький економічний вісник. – 2013. – № 1 (26). – С. 282–294.
Panchenkova Yu. V. *Ekonomichna sut vytrat osnovnoi diialnosti promyslovoho pidpriemstva* [The economic essence of the costs of the main industrial enterprise] / Yu. V. Panchenkova, S. I. Holovatska // *Galitskiy ekonomichniy visnyk*. – 2013. – № 1 (26). – P. 282–294.
7. Скуратівський В. А. Основи соціальної політики: навч. пос. / В. А. Скуратівський, О. М. Палій // Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2002. – 199 с.
Skurativskyy V. A. *Osnovy sotsialnoi polityky: navch. pos.* [Fundamentals of Social Policy] / V. A. Skurativskyy, O. M. Paliy // *Mizhrehionalna akademiia upravlinnia personalom*. – K. : MAUP, 2002. – 199 p.
8. П(С)БОУ 16 «Витрати» від 31.12.1999 № 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
. P(S)BOU 16 *«Vytraty» «Costs»* from 31.12.1999 №318. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua>.